

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 11 0 U 016209 16 Uvp
Banjaluka, 19.07.2018. godine

Vrhovni sud Republike Srpske u vijeću sudija Smiljane Mrše predsjednika vijeća, Edine Čupeljić i Merside Bjelobrk članova vijeća, uz sudjelovanje Dijane Jaćimović zapisničara, u upravnom sporu po tužbi R.K. iz P., (u daljem tekstu: tužilac), protiv rješenja broj ... od 04.02.2015. godine tuženog Ministarstva, u predmetu priznavanja statusa ratnog vojnog invalida i prava na ličnu invalidninu, odlučujući o zahtjevu tužioca za vanredno preispitivanje presude Okružnog suda u Banjaluci broj 11 0 U 016209 15 U od 17.12.2015. godine, u sjednici održanoj dana 19.07.2018. godine, donio je

P R E S U D U

Zahtjev se odbija.

O b r a z l o ž e n j e

Pobijanom presudom odbijena je kao neosnovana tužba protiv uvodno označenog osporenog akta, kojim je u postupku revizije, a u izvršenju presude nižestepenog suda broj 11 0 U 013080 13 U od 10.12.2014. godine, poništeno rješenje Odjeljenja P. broj ... od 28.07.2009. godine i riješeno tako da se tužiocu utvrđuje svojstvo ratnog vojnog invalida (RVI) VI kategorije sa 60% vojnog invaliditeta, po osnovu bolesti nastale za vrijeme vršenja vojne dužnosti kao pripadnik Vojske Republike Srpske (VRS) i priznaje pravo na ličnu invalidninu u pripadajućem procentu od osnovice, za period od 01.05.2008. godine do 30.09.2013. godine, a od 01.10.2013. godine, pa nadalje tužiocu se utvrđuje svojstvo RVI IX kategorije sa 30% vojnog invaliditeta po osnovu bolesti ispoljene za vrijeme vršenja vojne dužnosti kao pripadnik VRS i pravo na ličnu invalidninu u pripadajućem procentu od osnovice.

Odbijanje tužbe obrazloženo je razlozima suda da je tuženi u potpunosti postupio u izvršenju presude toga suda od 10.12.2014. godine, jer da je pribavio novi nalaz ocjenu i mišljenje drugostepene ljekarske komisije broj ... od 03.02.2015. godine, u kojem je konstatovano da kod tužioca postoji kontinuitet u medicinskoj dokumentaciji za povišeni krvni pritisak sa blažim promjenama na lijevoj komori odnosno koronarnoj bolesti, koje oboljenje je u grupi multifaktorijalnih oboljenja za koje se ne može utvrditi kada je nastalo, ali se nesporno ispoljilo pod okolnostima vršenja vojne dužnosti u ratu, pa je zbog toga pravilno u ocjeni vojnog invaliditeta primijenjena odredba člana 10. Pravilnika o utvrđivanju procenta vojnog invaliditeta („Službeni glasnik RS“ broj: 22/93, u daljem tekstu: Pravilnik) i utvrđen udio vojnog invaliditeta, pa shodno tome vojni invaliditet utvrđen djelimično u odnosu na ukupno oštećenje organizma. S obzirom na navedeno zaključeno je da navodi tužbe u pogledu povrede pravila postupka i pogrešne primjene materijalnog prava nisu osnovani.

Blagovremenim zahtjevom za vanredno preispitivanje te presude tužilac osporava njenu zakonitost iz razloga propisanih odredbom člana 35. Zakona o upravnim sporovima („Službeni glasnik RS“ broj 109/05 i 63/11, u daljem tekstu: ZUS). Navodi da je osporeni akt zasnovan na nalazu drugostepenog organa vještačenja od 03.02.2015. godine kojim je ocjena njegovog invaliditeta data uz primjenu člana 10. Pravilnika, čijoj primjeni nije bilo mjesta, a nije dato potpuno i argumentovano obrazloženje na osnovu čega je utvrđen udio vojnog invaliditeta, nisu navedene konkretne okolnosti o genetskoj predispoziciji, starosnoj dobi i drugim faktorima s jedne strane nasuprot uslovima života, stresu i drugim okolnostima kojima je bio izložen u periodu dužem od 4 godine angažovanja u ratu, a propušteno je da se obrazloži umanjene procenta vojnog invaliditeta u odnosu na raniji invaliditet utvrđen nalazom i mišljenjem od 26.09.2001. godine, što ukazuje da nalaz nije sačinjen u skladu sa odredbama člana 5. Pravilnika o radu ljekarskih komisija za ocjenu vojnog invaliditeta („Službeni glasnik RS“ broj 100/12, u daljem tekstu: Pravilnik o radu). Navodi da se tuženi poziva na odredbu člana 10. Pravilnika, a da je u suštini primijenjena odredba člana 10. Pravilnika o utvrđivanju procenta vojnog invaliditeta („Službeni glasnik RS“ broj: 100/12 i 116/12, u daljem tekstu: Pravilnik iz 2012. godine), za koje je Ustavni sud Republike Srpske odlukom broj ... od 25.09.2013. godine utvrdio da nisu u saglasnosti sa Ustavom i Zakonom o pravima boraca, vojnih invalida i porodica poginulih boraca odbrambeno otadžbinskog rata Republike Srpske („Službeni glasnik RS“ broj 134/11-40/12), što se vidi iz utvrđenog udjela vojnog invaliditeta, koji je istovjetan udjelu iz tabelarnog prikaza toga Pravilnika, koji čini jedinu razliku u odnosu na odredbu člana 10. Pravilnika, pa smatra da se ljekarska komisija pozvala na nepostojeće propise, a takođe i na postulate medicinske struke što ne postoji i što nije dokazano. Zbog svega navedenog smatra da nije bilo osnova da se tužba odbije, pa predlaže da se zahtjev uvaži pobijana presuda preinači tako da se tužba uvaži i osporeni akt poništi.

U odgovoru na zahtjev tuženi ukazuje da su svi navodi zahtjeva već cijenjeni od strane tuženog u osporenom aktu, a i od strane suda povodom pokrenutog upravnog spora, zbog čega predlaže da se zahtjev odbije.

Razmotrivši zahtjev, odgovor na zahtjev, pobijanu presudu, na osnovu odredbe člana 39. ZUS, kao i cjelokupne spise ovog upravnog spora, a i predmetne upravne stvari, ovaj sud je odlučio kao u izreci ove presude iz slijedećih razloga:

Osporeni akt donesen je u izvršenju presude nižestepenog suda broj 11 0 U 013080 13 U od 10.12.2014. godine kojom je tužba uvažena i ranije doneseno rješenje tuženog od 10.09.2013. godine poništeno, uz obrazloženje da nalaz i mišljenje drugostepene ljekarske komisije broj ... od 10.09.2013. godine, na čijem činjeničnom utvrđenju je zasnovan osporeni akt nije pravilan, ni potpun i nije donesen u smislu člana 5. stav 2. Pravilnika o radu, odnosno da u istom nije dato potpuno i argumentovano obrazloženje na osnovu čega je utvrđeno da udio vojnog invaliditeta po T-246 Liste (oštećenje srčanog mišića i perikarda ili teški poremećaji ritma, prema težini-40%-70%) iznosi onoliko koliko je to utvrdila komisija, jer u tom nalazu i mišljenju nisu navedene okolnosti o uslovima ratovanja tužioca u odnosu na dužinu njegovog boravka u ratu i starosnu dob i postojanje genetskog i socijalnog faktora, da bi se prihvatilo da je uticaj vršenja vojne dužnosti u ratu u odnosu na ostale faktore za bolest djelimičan u odnosu na ukupno tjelesno oštećenje tužioca.

Postupajući u izvršenju pomenute presude tuženi je pribavio novi nalaz drugostepene ljekarske komisije broj ... od 03.2.2015. godine koji je donesen bez prisustva tužioca, na osnovu uvida u medicinsku dokumentaciju, zdravstveni karton broj ... Doma zdravlja P. i spis predmeta. Konstatuje se da u zdravstvenom kartonu nema podataka vezanih za probleme sa plućima osim javljanja zbog povišenog krvnog pritiska. Prema medicinskoj dokumentaciji postoji kontinuitet u liječenju povišenog krvnog pritiska od 1994. godine i oštećenja srčanog mišića, koja se prvobitno konstatuju ultrazvukom iz 1997. godine kao blaže promjene na lijevoj komori kao posljedica povišenog krvnog pritiska. Prema nalazu iz 2000. godine, sarkodioza od koje je liječen 1986. godine je u stanju remisije. Zaključeno je da se sa medicinskog aspekta radi o multifaktorijalno uslovljenoj bolesti za koju se ne može pouzdano utvrditi kada je nastala, ali se kod tužioca ispoljila pod okolnostima vršenja vojnih dužnosti u ratu, pa se ukupno oštećenje organizma cijeni po T-246 Liste u procentu 60% zbog oštećenja funkcije srčanog mišića nastalog kao posljedica povišenog krvnog pritiska, a vojni invaliditet se određuje djelimično u odnosu na ukupno oštećenje organizma u procentu od 50%, tako da ukupan invaliditet iznosi 30% trajno.

Nalaz i određivanje udjela vojnog invaliditeta obrazložen je ocjenom da je oboljenje tužioca prevashodno endogene prirode, multifaktorijalno uslovljeno na čiji razvitak je djelimično uticao ukupan period angažovanja tužioca u ratu (od 04.08.1991. do 19.06.1996. godine), pod opštim uslovima ratovanja. Navedeno je da je procenat udjela vojnog invaliditeta određen na osnovu postulata medicinske struke hipertenzije i oštećenja funkcije srčanog mišića, po kojima na manifestovanje tih oboljenja, kao multifaktorijalno uslovljenih oboljenja, etiološki pored spoljašnjih faktora (opšti uslovi ratovanja, starosna dob, angažman u jedinici), svoje mjesto zauzimaju i endogeni faktori u kojima značajno mjesto zauzima genetska predispozicija, koja se ne mora manifestovati kod živih srodnika, jer se sastoji od dva dijela to jest od latentnog perioda i manifestnog, a pojedina multifaktorijalna oboljenja se manifestuju u rjeđem procentu jer imaju autonomno recesivno nasljeđivanje za razliku od drugih.

Prema navedenom, a po ocjeni ovoga suda, ovim nalazom je, za razliku od nalaza od 10.09.2013. godine, drugostepena ljekarska komisija sa medicinskog aspekta pojasnila i detaljnije obrazložila osnov za određivanje udjela vojnog invaliditeta u oboljenju tužioca i time otklonila nedostatke ukazane presudom nižestepenog suda od 10.12.2014. godine. Naime, nije sporno da je tužilac u vrijeme učešća u VRS, 1994. godine bolnički liječen zbog izuzetno visokog krvnog pritiska, sa komplikacijom preedema pluća, te da je od tada liječen ambulantno u više navrata takođe zbog visokog krvnog pritiska i tahikardije, 1996. godine utvrđeno je postojanje umjerene hipertrofije lijeve komore sa mitralnom insuficijencijom blažeg stepena, a 1999. godine ponovo je liječen bolnički zbog akutnog popuštanja lijeve srčane komore. Navedene činjenice su u prilog zaključku da je oboljenje tužioca uzrokovano visokim krvnim pritiskom-hipertenzijom, koje oboljenje je u grupi endogenih oboljenja, multifaktorijalno uslovljenih, koja se prema odredbi člana 10. stav 1. i 2. Pravilnika ne uzimaju kao osnov za određivanje vojnog invaliditeta, ali pod uslovom da su se prve pojave oboljenja pojavile u VRS vojni invaliditet se određuje djelimično, kao što je slučaj kod tužioca. Udio invaliditeta se određuje u zavisnosti od mnogih egzogenih i endogenih faktora, koji su u nalazu navedeni, a pravila medicinske struke odnosno postulati, kojima tužilac prigovara u suštini čine polazni osnov za utvrđivanje udjela i stepena oštećenja organizma u takvim slučajevima.

Tužilac nije osporio navedeno utvrđenje, već je naveo da nema osnova za primjenu člana 10. Pravilnika, jer da je istovjetan odredbama člana 10. Pravilnika iz 2012. godine, koje su ocijenjene neustavnim, koje su u suštini i primijenjene s obzirom na utvrđeni udio invaliditeta. Ovaj prigovor nije osnovan s obzirom da se u konkretnom slučaju primjenjuje Pravilnik, koji je bio na snazi u vrijeme prvobitne ocjene vojnog invaliditeta tužioca, a time i njegova odredba člana 10. S obzirom da je ranijim nalazima propušteno da se primjeni ta odredba, to je sada taj nedostatak pravilno otklonjen.

Kod takvog stanja stvari, a kako ni ostali navodi zahtjeva nisu od uticaja, po ocjeni ovog suda u pobijanoj presudi nije ostvaren nijedan razlog njene nezakonitosti predviđen u odredbama člana 35. stav 2. ZUS pa se zahtjev tužioca odbija a na osnovu člana 40. stav 1. istog zakona.

Zapisničar
Dijana Jaćimović

Predsjednik vijeća
Smiljana Mrša

Za tačnost otpravka ovjerava
rukovodilac sudske pisarnice
Amila Podrašćić